

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Gallia Vindicata, In Qua Testimoniis Exemplisque
Gallicanæ Præsertim Ecclesiæ, Quæ Pro Regalia, Ac
Quatuor Parisiensibus Propositionibus A Ludovico
Maimburgo, Aliisque producta sunt, Refutantur**

Sfondrati, Celestino

[Ort nicht ermittelt], MDCLXXXVIII.

3. Nihil Regaliæ suffragari Galliæ Concordata.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38277

& Ecclesijs Canonica Privilegia conservandi; at verò, quod Privilegium magis canonicum esse potest, quàm quod tot Canonibus, Decretisque Patrum, præsertim ultimo Lugdunensi Concilio, tam sanctè Ecclesijs assertum, & gravissimis pœnis sancitum est? Regem ergo Sacrilegum faciunt potentiæ obtentu. Cæterùm & illud in viris eruditis, quales sunt, qui Regaliam extendunt, mirum est in re tanti momenti, & Principis animam implicante, tam levi, vanoque argumento niti, ut quod probare oportebat, supponere cogantur: *Non potest, inquit, Rex jura Gallica Corona alienare, nec Ecclesia ea præscribere.*

Demus. *Atqui Regalia pertinet ad Jura Corona, & Reges eam alienassent, si Ecclesijs cessissent.* Atqui in hac propositione omnia supponuntur, quæ probari debebant. Supponitis dari Jus Regaliæ in eas Ecclesias, quæ nunquam hoc onus subierunt; at hoc probandum erat, nam hic certatur. Supponitis hoc Jus Regaliæ quoad eas Ecclesias, quæ hæcenus exemptæ fuerant, à Regibus alienatum esse; at hoc quoque probandum erat, nihil enim magis negamus; quæ enim poterat à Regibus alienari, quod Reges nunquam possederant? quod ad Reges nunquam spectavit? & Ecclesiæ qui poterant Jus illud præscribere, quo nunquam caruerant, & quo tanquam proprio, innatòque gaudebant? nemo enim rem suam præscribit. Supponunt ergo, quæ probari debebant, & tamen velut acie victores, servire Ecclesias jubent, eamque Libertatem Ecclesijs adimunt, quam ne vilissimo possent: idque facinus prædicant Christianissimo Rege, Ecclesiæque Primogenito dignum; quod quàm dissentiat ab illius pietate, nihil attinet dicere.

III. *Opponitur 3.* Per Concordata, seu Transactionem inter Leonem X. Pontificem Maximum, & Franciscum I. Galliæ Regem, Jus ad omnes Episcopatus, & Abbantias nominandi, præsentandique ad Reges translatum est, sublatis electionibus; ergo vi Concordatorum redijt antiqua potestas, quæ Reges primi, secundique stemmatis omnia Beneficia, & pro arbitrio dispensabant, idque non aliquibus tantùm locis, sed toto Regno; atqui dispensatio Beneficiorum primum Regaliæ caput, præcipuumque constituit.

IV. Hæc Ratio iterum ex falsis principijs contextitur; supponit enim primi secundique stemmatis Reges omnia Beneficia contulisse,

liffe, electionibus oppressis. At falsum id esse, ex multis constat. Clodovæus Electiones Episcoporum nunquam turbavit. Idem à Constantino Magno observatum est, nisi cū jam electos auctoritate suā contra æmulum insidias muniebat. Et planè cū ex præscripto Conciliorum, sacrorumque Canonum Gallicanæ Ecclesiæ tunc temporis regerentur, Canones verò eligi Episcopos jubere, dubium non est, non imperio Principum, sed votis, & electione fieri Episcopos debuisse. (a) At rarum est intra terminos, legesque magnam Potentiam diu cōcereri. Extincto Clodovæo non eadem sacris Canonibus observantia & reverentia stetit, & sæpe ab ejus filijs turbatæ, occupatæque electiones sunt, Episcopis ex castris, aulæque submissis, nec merito, sed aut gratiā, aut pretio delectis. Cui malo sæpe remedium à Concilijs Gallicanis quæsitum est, (b) decretumque, ut liberæ electiones essent, nec tamen præter Regis assensum. Clotharius II. in Conventu Parisiensi edictum proposuit, quo ad normam sacrorum Canonum libertas electionibus dabatur. (c) Sed eas Principum cupiditas, præsertim Palatii Magistrorum, & denique Martelli penitus subvertit, adeò, ut publico mercatu, & velut sub hasta Insulæ venderentur, & indignissimis provenirent. Istos, quòd exemplo, & moribus Ecclesias corrumpere, Pipinus, & Carolomannus sedibus expulere, alijs ex consilio S. Bonifacij in Ecclesias evectis: quod ut tanto securius agerent, privilegio Zachariæ Pontificis, deligendi, quos mallent, donati sunt: hujus privilegij meminit (d) Lupus Ferrariensis, Florus Magister, Marca Archiepiscopus Parisiensis, Maimburgus alijque, & innuunt etiam Joannes X. & Paschalis II. Carolus Magnus, aut libertatem electionibus reddidit, ut aliqui volunt; aut saltem non nisi Pontificum, seu Hadriani, seu Zachariæ privilegio Insulas dispensavit, quas potentiores cer-

catim

(a) Cypr. epist. 68. Clem. epist. ad Corinth. 1. Orig. hom. 6. in Lev. Tertull. Apolog. cap. 39. Concil. Nicæn. cap. 4. Con. Chalced. cap. 13. S. Leo, epist. 84. cap. 5. (b) Conc. Aurel. V. can. 10. Anno 549. Conc. Par. III. can. 8. Anno 557. Conc. Paris. V. can. 1. Anno 715. Conc. Cabill. can. 10. Anno 650. V. de elect. Reg. Sacerd. à fol. 43. (c) Edict. Clotharij de anno 615. (d) Lup. Ferrar. epist. 81. Flor. in fragm. de elect. circa ann. 820. Marca lib. 8. cap. 20. Maimburg. histor. Iconocl. fol. 259. Joan. X. PP. epist. ad Herimann. anno 921. Paschal. II. apud Malmesb. lib. 5.

tatim rapiebant; idque non jure Regio, sed Pontificum gratiâ, quam temporum calamitas extorquebat. A Carolo sic factum esse, præter citatos auctores, etiam Galli fatentur. (a) Ludovicus Pius Caroli Filius Regio diplomate in antiquam libertatem, & præscriptam à Canonibus formam electiones restituit, ut habetur in ejus Capitularibus, (b) quæ Abbas Ansegisus, Hincmarus, & Jvo Carnotensis Carolo adscribunt; alij verò, & plerique, Ludovico; non ideò tamen, aut Ludovicus, aut alij ab eo Reges penitus ab electionibus exclusi; quippe Regum consensus quærebatur, & eorum, qui imperare poterant, preces pro votis, & electione erant, ut quàm plurimis exemplis constat, & litteris etiam à Concilio Parisiensi (c) ad Ludovicum datis. Quia ergo aut precum, aut Regij consensus obtentu, aut etiam apertâ intrusione electiones canonicæ turbabantur, sæpe illis vindicandis Regum edicta repetita sunt, qualia imprimis Ludovici IX. & Caroli VI. (d) Tandem conventionem Leonis X. & Francisci I. totum jus nominandi, abolitis electionibus, ad Reges translatum est. Ex hæcenus dictis facile intelliges, quantum aut ignorantia peccaverint, aut imposturâ, qui ausi sunt scribere, Reges Francorum primæ, secundæque Stirpis Episcopatus pro arbitrio, & jure Regio contulisse, & huic Juri, quo alij Reges per ignaviam decesserant, post Concordata Leonis redditos esse; quantâ enim injuriâ, contempnûque veritatis ista dicuntur, cum exempla, legesque Clodovæi, Caroli, Ludovici, Clotharij, & Ecclesiæ Gallicanæ, quæ supra produximus, ignorari haud possint, saltem non debeant; cur enim istarum rerum peritiam profitentur, librisque ostentant, si ignorant? aut quis pudor est, argumentis tam apertè vanis, irritisque Regaliam fulcire, & Principem deludere? Et cur, rogo, Pipinus, & Carolomannus Zachariæ privilegio instruendi erant, si Episcopatus Jure Regio conferebant?

Sed nec altera ejusdem Argumenti pars majori fundamento nititur: dicunt enim *concessis nominationibus ad omnes Regni Episcopatus,*

O 3 *quod*

(a) V. Maimburg. lib. 10. de l'Arianisme fol. 155. Christian. Lup. in Canon. Tomo 3. disert. 3. cap. 9. P. Thomasin. de la discipl. dell' Egl. p. 3. lib. 2. cap. 24. Regal. Sacerd. fol. 49. (b) Lib. 1. cap. 84. (c) Concil. Paris. V. lib. 3. cap. 22. (d) Pragmat. Sanctio S. Ludovici Anno 1268. & Carol. VI. Anno 1406. & Anno 1418.

Gallia
Vindicata
G III
230

quod per Concordata factum est, concessas etiam intelligi ad omnia Beneficia, & Canonatus vacantium Ecclesiarum. At verò, quam fœda hæc consequentia, & viribus cassa? Constat usque ad Reges tertiæ Stirpis nullum locum Regaliæ fuisse; quo tamen tempore volunt Reges pro arbitrio, supremoque jure Episcopatus contulisse. Constat etiam eo tempore Regaliam prodijisse, quo electiones reductæ, plenæque libertate, ex ipsorum confessione, qui hæc objectant, donatæ sunt: nulla ergo inter hæc duo jura connexio est, quæ toties separata sunt; quod si nulla connexio, quæ, rogo, simplicitas est, unum ex alio inferre? an nunquam in Juris-prudentiæ, & Dialecticæ scholis audierunt, à separatis non fieri bonam illationem? in odiosis (& quid verò magis, quam servitus Ecclesijs imposita, & Canonum antiquatio?) restringendas, non ampliandas Leges? In Contractibus non expressa pro omittis haberi? & mille alia, quæ argumentationes istorum elidunt: an verò etiam post Concordata non omnium Galliæ Regum hæc ipsa mens fuit, & ipsius Francisci primi, qui nunquam Regaliam extendi permisere? nisi forte ignorantia istos accuses, perinde, ac si Concordata, quæ ipsi inierant, malè intellexerint, & ab istis, qui tanto post tempore venerunt, nec alià re magis, quam adulatione claris, imperandi artem didicerint.

IV. *Opponitur 4.* Demus, primis Ecclesiæ temporibus, quando Episcopi spontaneis oblationibus, sine alijs patrimonijs vivebant, nullum Regaliæ locum fuisse; at verò quando ingentibus patrimonijs, feudisque donati sunt, mutarunt conditionem; feudorum enim fructus, quæ hæreditate non acquiruntur, qualia sunt Sacerdotijs annexa, ad Dominum redeunt, eique, & nulli alteri, proveniunt. Jure ergo feudi vacantium Ecclesiarum fructibus Principes potiuntur. Quamvis verò alij etiam proventus, præter feuda, ad Episcopos pertineant, ut tamen Episcopatibus annexantur, continuo nobiliorem habitum, feudique naturam induunt; & ita extincto Antistite, ad Principes spectant. Collationes Beneficiorum, quia sacrorum Canonum dispositione fructibus æquantur, eandem fortunam cum feudis subeunt, ac Principi cedunt.

87. Hoc Maimburgi argumentum est, in quo istius Auctoris indolem, & artificia jam passim nota facile observes. Jus Regaliæ uni-